

ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ - ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΕΡΜΗΝΕΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

1. Κατά κανόνα, μια ομάδα διερμηνέων αποτελείται από τουλάχιστον δύο διερμηνείς για κάθε γλώσσα και καμπίνα. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και με την προϋπόθεση ότι λαμβάνονται πλήρως υπόψη οι αρχές της ποιότητας και της υγείας, ένας διερμηνέας μπορεί να εργαστεί μόνος του έως μία (1) **ώρα** το μέγιστο ημερησίως εάν πρόκειται για ταυτόχρονη ή ψιθυριστή διερμηνεία, ή **τρεις (3) ώρες ημερησίως** εάν πρόκειται για διαδοχική διερμηνεία. Δύο διερμηνείς εργάζονται έως **και οκτώ ώρες** το μέγιστο ημερησίως. Στις ώρες εργασίας συμπεριλαμβάνονται τουλάχιστον δύο διαλείμματα για καφέ ελάχιστης διάρκειας 15 λεπτών έκαστο και γεύμα διάρκειας τουλάχιστον μιας ώρας. Πέραν των **οκτώ (8) ωρών** απαιτούνται τρεις (3) διερμηνείς ανά γλωσσικό συνδυασμό. Για τη σύνθεση των ομάδων διερμηνείας ανά είδος συνεδριακής διερμηνείας βλ. άρθρο 13 κατωτέρω.

2. Ο διερμηνέας εργάζεται μόνο με επαγγελματίες συναδέλφους του.

3. Ως ώρα έναρξης εργασίας νοείται η ώρα έναρξης που αναφέρεται στο πρόγραμμα, ακόμα κι αν η έναρξη του συνεδρίου καθυστερήσει για λόγους που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του διερμηνέα. Κατά τη συμπλήρωση του ωραρίου εργασίας, ο υπεύθυνος της ομάδας των διερμηνέων ειδοποιεί τον πρόεδρο της συνεδρίασης σχετικά, και μετά 15' (ένα τέταρτο της ώρας) οι διερμηνείς παύουν.

4. Τυχόν υπερωριακή απασχόληση επιβαρύνει τον διοργανωτή. Ο διερμηνέας διατηρεί το δικαίωμα να αρνηθεί την υπερωριακή εργασία αν κρίνει ότι, λόγω κόπωσης, δεν είναι σε θέση να ανταποκριθεί.

5. Εάν η εγκατάσταση και η λειτουργία του συστήματος ταυτόχρονης διερμηνείας δεν αποτελεί ευθύνη των διερμηνέων κατόπιν ειδικής συμφωνίας με το διοργανωτή, ο τελευταίος υποχρεούται να παρέχει το εν λόγω σύστημα, το οποίο θα πρέπει να πληροί τις σύγχρονες διεθνείς προδιαγραφές. Ο διερμηνέας δεν φέρει ουδεμία ευθύνη για την απόδοση των μηχανημάτων ή της τεχνικής υποστήριξης, διατηρεί δε το δικαίωμα να αρνηθεί να εργασθεί εάν το παρεχόμενο σύστημα είναι πεπαλαιωμένο, ελλιπές, ή ατελούς λειτουργίας, καθώς και αν ο χώρος κριθεί ακατάλληλος για την εργασία του (δεν έχει οπτική επαφή με το βάθρο των ομιλητών, είναι στενόχωρος, σκοτεινός, βρόμικος, κλπ.), δίχως αυτό να απαλλάσσει το διοργανωτή από τις συμφωνημένες

οικονομικές και άλλες υποχρεώσεις του.

6. Η διερμηνεία διεξάγεται αποκλειστικά από και προς τις γλώσσες που έχουν συμφωνηθεί. Οι ταινίες ή τα βίντεο που προβάλλονται κατά τη διάρκεια της διοργάνωσης δεν μεταφράζονται, εκτός αν ο ήχος φτάνει στην κονσόλα του διερμηνέα στην καμπίνα και του έχουν σταλεί πριν την ημέρα διοργάνωσης του συνεδρίου τα βίντεο ή/και η μεταγραφή τους. Δεν μεταφράζονται παραθέματα συγγραφέων, χωρία της Βίβλου, ποιήματα ή στίχοι τραγουδιών, εάν δεν έχει δοθεί προηγουμένως στους διερμηνείς το πρωτότυπο και η έγκυρη μετάφρασή του. Επίσης, οι διερμηνείς δεν μεταφράζουν σε ξεναγήσεις που δεν περιλαμβάνονται στο ωράριο εργασίας των διερμηνέων. Οι διερμηνείς δεν μεταφράζουν σε τουριστικές δραστηριότητες ή/και σε ιδιωτικές συνομιλίες κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων ή της ανάπαυσης του προγραμματισμένου ωραρίου εργασίας των διερμηνέων.

7. Απαγορεύεται αυστηρά η μαγνητοφώνηση του διερμηνέα. Η διερμηνεία αποτελεί προφορική μετάφραση για άμεση ακρόαση και πνευματική ιδιοκτησία του διερμηνέα. Εάν ο διοργανωτής επιθυμεί την εν λόγω μαγνητοφώνηση θα πρέπει να έχει ζητήσει προηγούμενη σχετική άδεια από τον επικεφαλής της ομάδας των διερμηνέων (εφόσον υπάρχει), ο οποίος οφείλει να έχει εξασφαλίσει την προφορική συγκατάθεση όλων των διερμηνέων που απασχολούνται στο συγκεκριμένο συνέδριο. Σε περίπτωση web streaming ή αναμετάδοσης πρέπει να υπάρχει έγγραφη συναίνεση του διερμηνέα καθώς η φωνή του διερμηνέα αποτελεί προσωπικό δεδομένο σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (γνωστό ως GDPR), πέραν των λοιπών ισχυόντων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας του διερμηνέα.

8. Τα έξοδα εστίασης (γεύματα, καφές, κλπ.) των διερμηνέων κατά τις ώρες απασχόλησής τους από τη διοργάνωση επιβαρύνουν αποκλειστικά το διοργανωτή.

9. Σε περίπτωση διεξαγωγής του συνεδρίου **εκτός έδρας** των διερμηνέων, ο διοργανωτής υποχρεούται να καλύψει τα έξοδα μετάβασης και επιστροφής στην έδρα τους, τα έξοδα μετάβασης από και προς τον τόπο διεξαγωγής του συνεδρίου/ τόπο διαμονής τους, καθώς και τις επί τόπου εσωτερικές μετακινήσεις των διερμηνέων εάν αυτές γίνονται στο πλαίσιο της εργασίας τους. Να σημειωθεί ότι τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τη μετάβαση και επιστροφή των διερμηνέων είναι κατά προτεραιότητα τα ταχύτερα, εκτός άλλης ρητής επιθυμίας του διερμηνέα. Επίσης, αν ο διερμηνέας μεταβεί κατόπιν προσωπικής του επιλογής στον τόπο διεξαγωγής με

δικό του μέσο, ο διοργανωτής οφείλει να του αποζημιώσει τα έξοδα βενζίνης και διοδίων της μετακίνησης βάσει τιμολογίου που θα του υποβάλλει ο διερμηνέας. Ο διοργανωτής υποχρεούται να παρέχει στους διερμηνείς διαμονή κατά προτίμηση στο ίδιο ξενοδοχείο όπου διαμένουν και οι σύνεδροι και / ή διεξάγεται το συνέδριο, Α' (πρώτης) κατηγορίας όπου υπάρχει, ή ανάλογης φθίνουσας κλίμακας σε διαφορετική περίπτωση, ήτοι ένα μονόκλινο δωμάτιο ανά διερμηνέα, όπως και πλήρη διατροφή. Εάν λόγω ωραρίων των δρομολογίων ή σχετικής απόφασης του διοργανωτή οι διερμηνείς υποχρεωθούν να φθάσουν στον τόπο εργασίας από 24 έως και 3 ώρες πριν την έναρξη του συνεδρίου, ο διοργανωτής υποχρεούται να καλύψει όλα τα έξοδα διατροφής και διαμονής των διερμηνέων. Εάν οι διερμηνείς υποχρεωθούν να χάσουν ολόκληρη μέρα εργασίας ή μέρος αυτής εξαιτίας της μεταφοράς τους από και/ή προς τον τόπο διεξαγωγής του συνεδρίου, ο διοργανωτής υποχρεούται να τους καταβάλει τη σχετική αποζημίωση (*manque à gagner, travel day*).

10. Εκτός έδρας νοείται απόσταση 25 χιλιομέτρων από το Σύνταγμα για την Αθήνα, ή από την αντίστοιχη πλατεία από όπου μετριοούνται οι χιλιομετρικές αποστάσεις στις άλλες πόλεις, ή εντός των ορίων του Νομού κατοικίας του διερμηνέα. Σε αυτήν την περίπτωση, τα έξοδα διαμονής του διερμηνέα στον τόπο διεξαγωγής του συνεδρίου, ή εναλλακτικά η μετάβαση και επιστροφή στην έδρα του αυθημερόν, κανονίζονται βάσει συνεννόησης με τον διοργανωτή. Σε κάθε άλλη περίπτωση ισχύουν τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο.

11. Ειδική ρήτρα για τις αερομεταφορές:

Όταν ο διερμηνέας μετακινείται αεροπορικώς, στα πλαίσια των επαγγελματικών του υποχρεώσεων, πρέπει να μετακινείται με τακτικές πτήσεις αερομεταφορέων. Το πλήρες κόστος της μετακίνησης καλύπτεται από τον πελάτη, συμπεριλαμβανομένης και της μετάβασης του διερμηνέα στο αεροδρόμιο.

Σε ειδικές περιπτώσεις, εφόσον δεν υπάρχουν τακτικά δρομολόγια ή δεν υπάρχουν θέσεις και εφόσον ο διερμηνέας συμφωνήσει, μπορεί να μετακινηθεί με τις λεγόμενες πτήσεις χαμηλού κόστους (*low-cost*). Ειδικότερα, ο διερμηνέας δικαιούται να απαιτεί την προσθήκη στο κόστος του εισιτηρίου του επιπλέον κόστους μεταφοράς αποσκευής κανονικού μεγέθους

(βάρους έως 15 κιλών), όπως και το κόστος ενός μικρού γεύματος (για πτήσεις έως 2,5 ώρες) ή κανονικού γεύματος (για πτήσεις έως 4 ώρες).

Επιπροσθέτως, σε περίπτωση καθυστέρησης ή ακύρωσης πτήσης ή πτήσεων από τον αερομεταφορέα χωρίς προειδοποίηση, το γεγονός εντάσσεται στις συνθήκες “ανωτέρας βίας” και δεν επηρεάζει σε καμιά περίπτωση τα συμφωνηθέντα με τον πελάτη (συμπεριλαμβανομένης μεταξύ άλλων της αμοιβής αυτού). Στην περίπτωση αυτή ο διερμηνέας και/ή ο πελάτης οφείλουν να αναζητήσουν τον ταχύτερο εναλλακτικό τρόπο άφιξης του διερμηνέα στον προορισμό του, εφόσον αυτό είναι δυνατόν. Όλες οι δαπάνες που συνδέονται με παραμονή του διερμηνέα σε ξενοδοχείο, επιπλέον γεύματα, καθώς και έκδοση επιπλέον αεροπορικών εισιτηρίων βαρύνουν τον πελάτη και σε καμιά περίπτωση τον διερμηνέα, ακόμα και εάν ο τελευταίος δεν δύναται να φτάσει εγκαίρως στον προορισμό της επαγγελματικής αποστολής του.

12. Σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας (απεργία, στάση εργασίας, πορείες και διαδηλώσεις που παρακωλύουν την κυκλοφορία, ματαιώσεις ή καθυστερήσεις δρομολογίων, κλπ.) ο διερμηνέας δεν φέρει ευθύνη, καταβάλλει όμως κάθε δυνατή προσπάθεια για τη συντομότερη προσέλευσή του στον τόπο εργασίας.

13. Ομάδες διερμηνέων

Λόγω της σωματικής και πνευματικής κόπωσης που προκαλεί η συνεχής συγκέντρωση, ισχύουν υποχρεωτικά κάποιοι περιορισμοί για τη σύνθεση των ομάδων, ώστε να διασφαλίζεται η βέλτιστη ποιότητα της παρεχόμενης εργασίας.

Ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός διερμηνέων για τη σύσταση ομάδας είναι συνάρτηση των περιορισμών αυτών, όπως επίσης του είδους της διερμηνείας, του αριθμού των γλωσσών που χρησιμοποιούνται, της κατάταξης των γλωσσών των διερμηνέων που σχηματίζουν την ομάδα, της φύσης του συνεδρίου, της διάρκειας του και του φόρτου εργασίας.

13.1. Διαδοχική διερμηνεία

Όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 ανωτέρω, ένας διερμηνέας εργάζεται μόνος του έως 3 ώρες εργασίας ημερησίως. Σε περίπτωση ολοήμερης απασχόλησης (8ωρο)

εργάζονται δύο διερμηνείς. Πρέπει να διασφαλίζονται για τους διερμηνείς που εργάζονται σε διαδοχική διερμηνεία κατάλληλες συνθήκες ακουστικής και λήψης σημειώσεων.

13.2. Ψιθυριστή διερμηνεία

Στην περίπτωση της ψιθυριστής διερμηνείας, ισχύουν οι κανόνες που διέπουν την ταυτόχρονη διερμηνεία (βλ. κατωτέρω). Η ψιθυριστή διερμηνεία παρέχεται αυστηρά σε έως δύο ακροατές.

13.3. Ταυτόχρονη διερμηνεία

Οι ομάδες διερμηνέων πρέπει να σχηματίζονται με τέτοιο τρόπο ώστε να αποφεύγεται η συστηματική χρήση του *relay*, κατά το μέγιστο δυνατό βαθμό. Κατά κανόνα, μια ομάδα αποτελείται από τουλάχιστον δύο διερμηνείς για κάθε γλώσσα και καμπίνα. Αυτό γίνεται για να διασφαλίζεται ικανοποιητική κάλυψη όλων των γλωσσικών συνδυασμών και η απαιτούμενη ποιότητα.

Βλ. Πίνακα με τον απαιτούμενο αριθμό διερμηνέων.

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΑΡΙΘΜΟ ΔΙΕΡΜΗΝΕΩΝ ΓΙΑ
ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΗ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑ ΑΠΟ ΘΑΛΑΜΟΥΣ (ΚΑΜΠΙΝΕΣ)****

Αριθμός γλωσσών που χρησιμοποιούνται στην αίθουσα του συνεδρίου	Αριθμός καμπινών	Αριθμός διερμηνέων ⁽¹⁾
<u>Συνέδριο με έναν γλωσσικό συνδυασμό</u>	<u>1</u>	2*
<u>Συνέδριο με δύο γλωσσικούς συνδυασμούς:</u>	2	4*
<u>Συνέδριο με τρεις γλωσσικούς συνδυασμούς:</u>	3	6*

Και ούτω καθεξής: κάθε θάλαμος (καμπίνα) που εργάζεται χωρίς διακοπή πρέπει να έχει τουλάχιστον δύο διερμηνείς.

Σημειώσεις: *Ο αριθμός των διερμηνέων αυξάνεται όταν οι ώρες εργασίας υπερβαίνουν το δωρο (συμπεριλαμβανομένων των διαλειμμάτων και των γευμάτων), και/ή όταν το συνέδριο προβλέπει την παρουσίαση μεγάλου αριθμού γραπτών ανακοινώσεων και/ή το θέμα του είναι τεχνικό και/ή επιστημονικό και απαιτεί σημαντική προετοιμασία.

** Οι αναφερόμενες συνθήκες εργασίας ισχύουν για την ελεύθερη αγορά. Σε περίπτωση εργασίας σε διεθνείς οργανισμούς όπου προβλέπεται μεγαλύτερος αριθμός θαλάμων και/ή διερμηνέων υπερσχύουν οι τυχόν ευνοϊκότερες συνθήκες εργασίας που εφαρμόζονται στο εν λόγω περιβάλλον εργασίας.

14. Η ταυτόχρονη διερμηνεία χωρίς μεταφραστικό θάλαμο μέσω bidule ή κατάλληλου tour guide system είναι είδος ταυτόχρονης που πρέπει να αποφεύγεται λόγω της εγγενούς δυσκολίας να παράγει την απαιτούμενη υψηλή ποιότητα διερμηνείας, όπως και γιατί παράγει μεγάλη εγκεφαλική κόπωση και αυξάνει το γνωσιακό φορτίο για τους διερμηνείς λόγω έλλειψης κατάλληλου μονωμένου χώρου για την εργασία των διερμηνέων και εξαιτίας των επιβαρυνμένων συνθηκών ήχου. Η εν λόγω πρακτική μπορεί να χρησιμοποιηθεί

μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, και συγκεκριμένα:

- σε επισκέψεις σε εργοστάσια, νοσοκομεία και παρόμοια ιδρύματα ή απομακρυσμένες επιτόπιες επισκέψεις,
- σύντομες επισκέψεις (διάρκειας έως δύο (2) ωρών),
- με περιορισμένο αριθμό συμμετεχόντων (π.χ. περίπου δέκα).

Για να μπορέσουν οι διερμηνείς να εργαστούν αποτελεσματικά, απαιτείται κατάλληλος εξοπλισμός δύο οδών (δηλ. με 2 κανάλια εκπομπής: ένα κανάλι από τους διερμηνείς προς τους συμμετέχοντες και ένα από το μικρόφωνο των ομιλητών προς τα ακουστικά των διερμηνέων). Συστήνεται η συμμόρφωση του εν λόγω εξοπλισμού με το πρότυπο IEC914 ή αντίστοιχο μεταγενέστερο.

Δεν επιτρέπεται η χρήση bidule ή tour guide system σε χώρους όπου η εγκατάσταση θαλάμου διερμηνείας και μεταφραστικού συστήματος για ταυτόχρονη διερμηνεία είναι δυνατή και για εκδηλώσεις σε συνεδριακούς χώρους που υπερβαίνουν τη διάρκεια των δύο ωρών.

15. Η ταυτόχρονη διερμηνεία εξ αποστάσεως (remote interpreting) επιτρέπεται εφόσον πληρούνται οι απαραίτητες τεχνικές προϋποθέσεις για την αποτελεσματική διεξαγωγή της ως ορίζονται από διεθνώς αναγνωρισμένους Συλλόγους ή Ενώσεις Διερμηνέων Συνεδρίων¹. Λόγω της αύξησης του γνωσιακού φορτίου που ενέχει για τους διερμηνείς το συγκεκριμένο είδος ταυτόχρονης διερμηνείας, η ημερήσια διάρκεια εργασίας της ταυτόχρονης διερμηνείας εξ αποστάσεως δεν πρέπει να υπερβαίνει κατά το μέγιστο τις τέσσερις (4) ώρες ημερησίως συμπεριλαμβανομένων διαλειμμάτων συνολικής διάρκειας 20-30 λεπτών. Η εν λόγω διάρκεια των τεσσάρων ωρών ημερησίως αντιστοιχεί σε πλήρη απασχόληση και επ' ουδενί σε ημιαπασχόληση των διερμηνέων. Και για την ταυτόχρονη διερμηνεία εξ αποστάσεως ισχύουν οι συνθήκες εργασίας της ταυτόχρονης διερμηνείας (βλ. άρθρο 1 ανωτέρω του Κώδικα Πρακτικής), άρα οι διερμηνείς εργάζονται σε ζεύγη για διάρκεια έως 4 ώρες ημερησίως και μετά τις 4 ώρες

¹ Σύμφωνα με τις τεχνικές και λοιπές προϋποθέσεις για τη διερμηνεία εξ αποστάσεως όπως ορίζονται, μεταξύ άλλων, στις σχετικές οδηγίες της Διεθνούς Ένωσης Διερμηνέων Συνεδρίων (AIIC), έκδοση 1, 09-01-2019, όπως και σε τυχόν αντίστοιχες μεταγενέστερες οδηγίες (βλ. <https://aiic.net/page/8734/aiic-guidelines-for-distance-interpreting-version-1-0/lang/1>)

προστίθεται 3^{ος} διερμηνέας². Για την ταυτόχρονη διερμηνεία εξ αποστάσεως συστήνεται η εργασία των διερμηνέων σε κατάλληλα εξοπλισμένους χώρους (*hub*) με παρουσία τεχνικής υποστήριξης και όχι από μη κατάλληλα εξοπλισμένους χώρους λόγω των ποικίλων εμποδίων που ενδέχεται να προκύψουν (κακή ποιότητα ήχου από την πλευρά των ομιλητών, απουσία τεχνικής υποστήριξης για τους διερμηνείς, ανεπαρκής ταχύτητα στο διαδίκτυο, διακοπές λειτουργίας διαδικτύου στο σπίτι του διερμηνέα κλπ.). Για την ταυτόχρονη διερμηνεία εξ αποστάσεως η προβλεπόμενη αμοιβή θα πρέπει να είναι μεγαλύτερη από αυτή που ισχύει για την ταυτόχρονη διερμηνεία που διεξάγεται με τον παραδοσιακό τρόπο (θάλαμο, μεταφραστική εγκατάσταση).

16. Ακύρωση Σύμβασης εργασίας

16.1. Ακύρωση από τον διερμηνέα

Τα μέλη του Συλλόγου δεν αποχωρούν από σύμβαση εργασίας εκτός εάν μπορούν:

- α) να ειδοποιήσουν εγκαίρως τον οργανωτή,
- β) να προβάλλουν βάσιμους λόγους, και να υποδείξουν αντικαταστάτη στον υπεύθυνο διερμηνέα για τις προσλήψεις ή, εάν δεν υπάρχει υπεύθυνος διερμηνέας, απευθείας στον διοργανωτή του συνεδρίου, εκτός εάν αυτοί προτιμούν να προσλάβουν οι ίδιοι τον αντικαταστάτη,
- γ) σε κάθε περίπτωση, να εξασφαλίσουν, το ταχύτερο δυνατό, την έγκριση του οργανωτή του συνεδρίου για την αλλαγή.

16.2. Ακύρωση από τον οργανωτή

Η σύμβαση εργασίας πρέπει να περιλαμβάνει ρήτρα, η οποία να καλύπτει, κατά περίπτωση, την ενδεχόμενη ακύρωση της πρόσληψης από τον οργανωτή.

17. Μη αμειβόμενη εργασία (εθελοντική εργασία)

Όταν τα μέλη παρέχουν τις υπηρεσίες τους δωρεάν σε συνέδρια φιλανθρωπικού ή

² Η εν λόγω διάρκεια εργασίας συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης όπως παρουσιάστηκε στο Σεμινάριο της Διεθνούς Ένωσης Διερμηνέων Συνεδρίων - Περιφέρεια Ελλάδος και Κύπρου με τίτλο «**Remote Simultaneous Interpreting - Pushing the Boundaries? Μια Εισαγωγή στην Τηλεδιερμηνεία**», το οποίο διεξήχθη στην Αθήνα στις 23 & 24.2.2019.

ανθρωπιστικού χαρακτήρα πρέπει να τηρούν όλους τους όρους του Κώδικα Επαγγελματικής Δεοντολογίας και τις παρούσες Συνθήκες Εργασίας.

18. Μη εργάσιμες ημέρες

Τα συμβόλαια πρέπει να περιλαμβάνουν ρήτρα η οποία καλύπτει τις μη εργάσιμες ημέρες, καθώς και τις ημέρες ταξιδιού, τις ημέρες προσαρμογής μετά από ένα μακρύ ταξίδι και τις ημέρες ενημέρωσης, κατά περίπτωση.

19. Ταξίδι

Οι συμβάσεις των διερμηνέων πρέπει να περιλαμβάνουν ρήτρα η οποία καλύπτει, κατά περίπτωση, τις ρυθμίσεις για το ταξίδι.

Τόσο για τα οδοιπορικά εκτός έδρας όσο και για τις αεροπορικές μετακινήσεις πριν τις 17.00 ή/και για ταξίδια συνολικής διάρκειας μέχρι 5 ωρών ισχύει αποζημίωση (travel day) 50% επί της ημερήσιας αμοιβής ενώ για διάρκεια μεγαλύτερη των 5 ωρών ισχύει αποζημίωση 100%.

20. Ημέρες Ανάπαυσης

Οι συνθήκες ταξιδιού πρέπει να είναι τέτοιες ώστε να μη βλάπτουν την υγεία του διερμηνέα ή την ποιότητα της δουλειάς του μετά από ένα ταξίδι. Μετά από μακρύ ταξίδι, ή μετά από ταξίδι που συνεπάγεται σημαντική αλλαγή ζωνών ώρας, πρέπει να προβλέπονται ημέρες ανάπαυσης και συστήνεται η παρουσία δύο διερμηνέων ώστε να καλύπτεται κάθε ενδεχόμενο ακόμα κι αν η διάρκεια εργασίας δεν ξεπερνά τη μία ώρα ημερησίως. Για την ημέρα ανάπαυσης ισχύει αποζημίωση ίση με το 50% της ημερήσιας αμοιβής.